

Sara Tani

VTM, asiantuntija,
väitöskirjatutkija
Itsenäisyyden
juhlavuoden lastensäätiö
ja Helsingin yliopisto

Mia Huolman

PsM, lasten ja nuorten
erikoispsykologi, klinisen
mielenterveyspsykologian
erikoispsykologi,
väitöskirjatutkija
Invest, Turun yliopisto

Terhi Punna

PsL, kognitiivinen
psykoterapeutti, lasten ja
nuorten erikoispsykologi,
toimitusjohtaja; yliopisto-
opettaja
Psykoterapiakeskus
KognitiÅ Oy ja Turun
yliopisto, psykologian ja
logopedian laitos

Katja Hautamäki

TtM, vastaava
sairaanhoitaja
Etelä-Pohjanmaan
hyvinvointialue

Outi Linnaranta

Psykiatrian erikoislääkäri,
dosentti, YET,
tulosryhmäjohtaja,
ylilääkäri, vieraileva
tutkija
Varsinais-Suomen
hyvinvointialue ja THL

**Artikkeli on julkaistu
kokonaisuudessaan
verkossa 12.5.2026
[www.laakarilehti.fi/
e48144](http://www.laakarilehti.fi/e48144)**

Viittaus:

Suom Lääkäril 2026;81:e48144
www.laakarilehti.fi/e48144

Soveltuvatko vaikuttavaksi todetut psykososiaaliset menetelmät perustasolle?

Lähtökohdat Lasten ja nuorten terapiatakuu ei toteudu ilman vaikuttavia lyhytinterventioita eli psykososiaalisia menetelmiä. Niiden soveltuvuus perustason palveluihin on onnistuneen implementoinnin edellytys.

Menetelmät Selvitimme yksityiskohtaisesti psykososiaalisten menetelmien toteutusta ja koulutusvaatimuksia kirjallisuudesta ja asiantuntijalähteistä.

Tulokset Kuvaamme 18 eri häiriöihin käytettävää psykososiaalista menetelmää. Niiden soveltuvuutta perustason palveluihin todennäköisesti rajoittavat etenkin niiden pituus sekä alkuarvioinnin tekijältä ja menetelmän toteuttajalta vaadittava laaja psykiatrinen osaaminen.

Päätelmät Menetelmäkuvauksella voidaan arvioida soveltuvuuteen liittyviä ominaisuuksia ja varmistaa, että vaikuttavuus säilyy perustason palveluissa. Osa menetelmistä on jo osoitettu perustasolle soveltuviksi. Muiden kohdalla ratkaisuna voivat olla muokkaukset ja vaikuttavuus-arvio perustason palveluissa. Alkuarvioinnin tekeminen tai hoito voidaan myös rajata psykiatrian ammattilaisille.

Psykososiaalisen menetelmän soveltuvuus perustason palveluissa – arvioitavat tekijät

Pohjakoulutus ja työkokemuksen määrä	Menetelmäkoulutus ja menetelmäuskollisuuden ylläpito	Käytössä olevat resurssit	Toteutustapa
<ul style="list-style-type: none"> Erikoistumista vaativa koulutus Ammatillinen pätevyys Työkokemus tietyn kohderyhmän parissa työskentelystä 	<ul style="list-style-type: none"> Koulutuspäivät Harjoitusjaksot Menetelmätyöohjaukset Materiaalit 	<ul style="list-style-type: none"> Menetelmän alkuarviointiin vaaditut resurssit suhteessa toimintaympäristöön Fyysinen paikka Kohderyhmän piirteet ja erityistarpeet Kustannukset Aika 	<ul style="list-style-type: none"> Yksilö-, ryhmä- vai perhemuotoinen Lähi- vai etätoteutus Menetelmän strukturoinnin määrä Teemat, joiden tarkemmat sisällöt ja teemakohtaiset käyntimäärät voivat vaihdella tarpeen mukaan